

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอน(เฉพาะสถานศึกษา) อัตราเงินเดือน รายได้พิเศษต่อเดือน และระดับวิทยฐานะ โดยทำการศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ทั้งหมด 8 ด้าน ได้แก่ 1) ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม 2) สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย 3) โอกาสในการพัฒนาความสามารถ 4) ความก้าวหน้าและความมั่นคง ในการทำงาน 5) การบูรณาการทางสังคม 6) การรักษาสิทธิส่วนบุคคล 7) ความสมดุลในการดำรงชีวิต 8) ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี จำนวน 90 คน โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งหมด 70 ชุด แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์และประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่า One Way ANOVA โดยจะนำเสนอผลสรุป และอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลตัวอย่าง

จากการศึกษาข้อมูลส่วนบุคคลพบว่าข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีส่วนใหญ่เป็นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.4 มีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 31-35 ปีคิดเป็นร้อยละ 30.0 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.0 มีประสบการณ์สอนอยู่ระหว่าง 0-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.1 อัตราเงินเดือนอยู่ที่ 5,000 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.4 รายได้พิเศษส่วนใหญ่แล้วจะไม่มีรายได้พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 77.1 มีระดับวิทยฐานะเป็นครูชำนาญการ คิดเป็นร้อยละ 57.1

5.1.2 คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี

ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี มีคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการบูรณาการทางสังคม ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ด้านการรักษาสิทธิส่วนบุคคล ด้านความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม และด้านความสมดุลในการดำรงชีวิต ตามลำดับ

5.1.3 สรุปผลการเปรียบเทียบ

ผลการทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี สรุปผลได้ดังนี้

ข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี มีระดับคุณภาพการทำงานอยู่ในระดับมากโดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การสอน (เฉพาะสถานศึกษา) อัตราเงินเดือน รายได้พิเศษต่อเดือน และระดับของวิทยฐานะ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สมมติฐานที่ 1 พบว่า ข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 2 พบว่า ข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในรายด้านข้าราชการครูที่อายุต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานที่แตกต่างกันเพียง 1 ด้าน คือ ด้านค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม โดยข้าราชการที่มีอายุในช่วงต่ำกว่า 30 ปีมีความคิดเห็น สูงกว่าข้าราชการที่มีอายุในช่วงอื่นๆ

สมมติฐานที่ 3 พบว่า ข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 4 ข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวม

สมมติฐานที่ 5 พบว่า ข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีที่มีอัตราเงินเดือนต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 6 ข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีที่มีรายได้พิเศษต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ 7 พบว่า ข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีที่มีระดับวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการวิจัย เรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. จากการศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี โดยรวมทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อแยกเป็นรายด้าน ด้านที่มีระดับมาก คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการบูรณาการทางสังคม ด้านค่าตอบแทน ที่เพียงพอและยุติธรรม ด้านโอกาสในการพัฒนาความสามารถ ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน ด้านการรักษาสิทธิส่วนบุคคล ด้านความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคมตามลำดับ อาจเนื่องมาจากคุณภาพชีวิตในการทำงานนั้นสร้างความพึงพอใจให้กับข้าราชการทำให้ข้าราชการสามารถปฏิบัติงานอย่างมีความสุข มีความรู้สึกว่าปลอดภัยในการทำงานและมีสุขภาพที่ดี ทুমเทในการปฏิบัติงานเพื่อให้ผลงานออกมามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงข้าราชการสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุบัน โยทุม (2544) ทำวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตในการทำงานข้าราชการชั้นประทวน สังกัดตำรวจภูธรจังหวัดเลย” ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงาน ของ

2. จากการศึกษาพบว่า ข้าราชการที่มีปัจจัยส่วนบุคคล ในส่วนของ เพศ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน รายได้พิเศษต่อเดือน และระดับของวิทยฐานะ มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากคุณภาพชีวิตในการทำงานในด้านต่างๆ ของข้าราชการครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ทุกคนได้รับรู้ในเรื่องของคุณภาพชีวิตในการทำงานภายในโรงเรียน ดังนั้นถึงแม้ว่าปัจจัยในส่วนของบุคคลแตกต่างกัน แต่ทุกคนมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานไม่แตกต่างกัน ยกเว้น อายุ กับประสบการณ์สอนที่มีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานแตกต่างกัน ในเรื่องของอายุ อายุ อาจเป็นเพราะข้าราชการที่อายุน้อยการทำงาน งานที่ได้รับมอบหมายไม่มีความซับซ้อนมากนัก เมื่อเทียบกับผู้ที่มีอายุมากกว่า รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่มีอายุมากอาจมีความต้องการในชีวิตมากกว่า ในเรื่องของประสบการณ์สอน เป็นเพราะข้าราชการที่มีประสบการณ์น้อยข้าราชการที่มีประสบการณ์สอนมากกว่า จะมีประสบการณ์ในการสอน ได้ผ่านการสอนมาเป็นเวลานาน สามารถใช้ความรู้ความสามารถและทักษะต่างๆ ในการสอนมากกว่า ข้าราชการที่มีประสบการณ์ที่น้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ฐิติพร หงษา (2549) ทำวิจัยเรื่อง “คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน” สายงานป้องกันปราบปราม สังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 2 กองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่า ปัจจัยด้านบุคคล อายุสถานภาพสมรส วุฒิการศึกษา รายได้ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับชั้นยศ ที่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานแตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาวินิจฉัยเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะข้อคิดและข้อเสนอแนะที่อาจจะเป็นประโยชน์ต่อจะแก้ไข หรือปรับปรุงหน่วยงาน อีกทั้งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ดังนี้

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้โดยภาพรวม ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี มีระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานอยู่ในระดับมาก ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานด้านต่างๆ อันจะส่งผลให้ระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีสูงขึ้นได้ ดังต่อไปนี้

1. ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีมีการให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสม

2. สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี มีการเพิ่มการตรวจตราเวรยามรักษาการณ์ ควรมีการดูแลรักษาความปลอดภัยในที่ทำงานให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มความรู้สึกลดภัยในการทำงาน

3. โอกาสในการพัฒนาความสามารถ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีมีการแจ้งเรื่องของผลการปฏิบัติงาน เพื่อที่จะได้นำมาปรับปรุงแก้ไข และควรจัดให้มีการอบรมเพิ่มเพื่อพัฒนาในด้านทักษะให้กับผู้ได้บังคับบัญชา

4. ความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีมีการพิจารณาเรื่องของการเลื่อนตำแหน่งให้เป็นไปตามความเหมาะสม จากความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ ด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและมีการประเมินผลงานในแต่ละปี เพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ทำให้รู้สึกได้ว่าทำงานอยู่ในหน่วยงานที่มีความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน

5. การบูรณาการทางสังคม โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนร่วมงาน หรือแม้แต่ผู้บังคับบัญชาควรให้ความเป็นกันเอง คอยเป็นห่วงเป็นใย ดูแลเอาใจใส่และคอยให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้ได้บังคับบัญชาเดือดร้อน และให้คำชมเมื่อผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติงานออกมามี

6. การรักษาสิทธิส่วนบุคคล โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี การรับฟังความคิดเห็น ให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือตัดสินใจ ให้โอกาสให้เจ้าหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็นเพื่อให้บรรลุตามนโยบายที่กำหนดไว้

7. ความสมดุลในการดำรงชีวิต โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีควรมีการวางแผนงาน ในเรื่องของการมอบหมายงาน หรือคอยกำกับดูแล ซึ่งในเรื่องของเนื้องาน ควรที่จะแจกจ่ายงานให้เหมาะสมกับความสามารถเป็นรายบุคคลเพื่อความรวดเร็วในงาน และไม่กระทบกับชีวิตประจำวัน

8. ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสังคม โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานีสร้างความมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสังคม

5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 การศึกษาวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี มีตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบอื่นๆ ซึ่งควรจะเป็นตัวแปรที่จะใช้วัดระดับหรือความแตกต่างของคุณภาพชีวิตการทำงานของแต่ละบุคคลได้ดีกว่านี้ เช่น การวัดเกี่ยวกับความผูกพันกับองค์กร ความพึงพอใจในการทำงาน หรือปัจจัยที่ชี้วัดพฤติกรรมในการทำงาน

5.3.2.2 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งการศึกษาวิจัยในครั้งต่อไปควรใช้เครื่องมือในการศึกษาประเภทอื่น หรือทำควบคู่กันไป เช่น การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึก ซึ่งจะส่งผลให้การศึกษาวิจัยเกิดความสมบูรณ์มากขึ้น และสามารถนำผลการวิจัยไปปรับใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์